

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
Управління банками на фінансовому ринку

на тему: «Управління ресурсною базою банків України»
(назва теми)

Виконавець:

Студент 6 курсу, групи 2, КЭФ

Мугалімов Ігор Михайлович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

___д.е.н., професор___

(науковий ступінь, вчене звання)

Коваленко Вікторія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Як ми знаємо банки є специфічними грошово-кредитними установами, без яких вже важко уявити теперішні глобалізоване, підв'язані між собою фінансові світові системи. Для успішного розвитку та функціонування у наші дні кожна країна потребує існування розгалуженої та стійкої банківської системи. Банки на сучасному етапі пов'язані з фондовими ринками, усіма видами бізнесу, суб'єктів господарювання, з державними та іншими інститутами, надає безграничну кількість послуг і населенню, та усім галузями економіки та ін.. А стовпом для адекватного функціонування банківської системи безумовно є ресурси та ресурсна база банків. Виходячи з цього, з'являється гостра необхідність розуміння пасивів банківської системи, сутності та структури залучених та запозичених коштів, питань ефективного формування ресурсної бази. В свою чергу треба розуміти, що не менш важливу роль грає раціональне і ефективне управління ресурсною базою.

Для України на сьогоднішній день питання управлінням ресурсною банків дуже важливе, не тільки для підвищення конкурентоспроможності окремих банків, чи системи в цілому, а тому що діяльність банків спрямована ще і на сприяння поступальному розвитку економіки, вихід ринків банківських послуг на новий рівень, дає змогу задовольняти поточні та інвестиційні потреби суб'єктів господарювання та домогосподарств у фінансових ресурсах.

Огляд літератури з теми дослідження. За останні роки питання раціоналізації, оптимізації та вдосконалення процесу управління і формування ресурсної бази банків, аналіз існуючої ситуації та минулих помилок призвело до присвячення багатої кількості досліджень та праць цієї темі, як вітчизняних так і закордонних науковців. Досить значний внесок у дослідження проблеми формування ресурсної бази та дослідження сутності банківських ресурсів зробили: О.В Дзюблюк, К.Т Дитц, Р. Коха, Дж. Ф. Маршалл, Г. Табачук, М. Савлук, О.Д Заруба, М.Д Алексеєнко, Е.Ф. Жукова, І.Т Балабанова, С. Фролов,

А.М Мороз, Р. Коцовська, О. Петрук, О. Лаврушин, В. Кисельов, Г.С. Панова, Д. Гладких, Ж. Торяник, І. Барилюк та інші.

Зауважив те, що дослідження та праці вище перерахованих науковців мають вже не висловлювану значущість для вивчення цього питання, слід розуміти що у банках України в умовах стрімкої глобалізації, швидкого та динамічного розвитку середовища їх функціонування ще багато питань пов'язаних з управлінням ресурсною базою та ресурсним потенціалом банків є не вирішеними, та потребують подальшої розробки та вирішення.

Мета і задача дослідження. Метою дипломної роботи є оцінка всієї системи управління і формування ресурсної бази банків і розробка відповідних висновків та рекомендацій.

Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- Дослідження теоретичної частини відносно ресурсної бази, пасивів банку, ресурсного потенціалу банку, етапів формування і управління ресурсами банку
- Дати характеристику існуючим джерелам формування пасивів банку
- Провести аналітику процесу формування ресурсної бази банків
- Дати визначення ролі пасивних операцій у забезпеченні фінансової стійкості банків
- Провести аналіз та надати оцінку ресурсної бази банків України
- Дослідити та визначити нові підходи, і шляхи управління ресурсною базою в банках України

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає процес управління ресурсною базою в банках, а предметом дослідження є механізм управління ресурсами банку.

Предметом дослідження є теоретико-методичні положення щодо процесу управління та формування ресурсною базою, визначення проблем і перспектив ресурсного потенціалу і ресурсної бази банків України.

Метожи дослідження. Для повного розкриття та виявлення суті процесу управління ресурсною базою банків України використано методи теоретичного узагальнення, структурно-функціональний метод, аналіз та оцінювання існуючих методів та процесів управління ресурсною базою проведено за використання методу порівняння, економічного аналізу та групування. Для вивчення та аналізу динаміки змін та встановлення взаємозв'язку між складовими ресурсної бази застосовано графічний метод.

Інформаційна база роботи. Фактологічну і статистичну основу дослідження складають нормативно-законодавча база (Закони України, Інструкції тощо), Положення НБУ, періодичні видання НБУ, підручники, електронні ресурси Інтернету з питань діяльності банків України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних економістів, монографії тощо.

Практичне значення роботи полягає у тому, що вона може бути використана у перспективі для підвищення ефективного використання та управління ресурсною базою банків України.

Структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 103 сторінки комп'ютерного тексту, у тому числі 12 таблиць, 13 рисунків, список використаних джерел з 74 найменувань, 1 додаток.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні засади управління ресурсною базою банків*» досліджено поняття та сутність «ресурсної бази», «ресурсного потенціалу», «ресурсів» їх значення в діяльності банків; надано характеристику складових цих понять, чинників що впливають на вище перераховані поняття; визначено основні методи та інструменти управління ресурсною базою банків.

За результатами проведеного дослідження у першому розділі зроблені наступні висновки. Фундаментом функціонування банку як фінансового посередника є його ресурсний потенціал, що об'єктивно індуктується фінансовою системою і економікою в цілому. Іншими словами, необхідним активним елементом банківської діяльності є ресурсна база банку і фактори, її визначальні.

Мобілізація коштів, які забезпечують кредитну та інвестиційну діяльність банків, пов'язана з рішенням подвійного завдання: знайти джерела ресурсів з

мінімальною вартістю і забезпечити керовану стійкість балансу. Таким чином, для здійснення своєї діяльності банки повинні мати в своєму розпорядженні певні ресурси. Ресурси комерційних банків - це їх власні капітали і фонди, а також кошти, залучені банками в результаті проведення пасивних операцій і використовуються для активних операцій банків.

Ресурси комерційного банку за способом освіти можна розділити на дві основні групи: власний капітал і залучені кошти. Якщо банку для виконання активних операцій не вистачає власних і залучених ним коштів, він користується позиковими (недепозитними) джерелами.

Структура ресурсів конкретного комерційного банку по своїм якісним і кількісним складом може істотно відрізнятися від структури ресурсів як інших комерційних банків, так і від ситуації, в цілому по регіону. Це залежить від багатьох факторів, наприклад таких, як період функціонування банку, величина його статутного капіталу, особливості діяльності банку, склад операцій, передбачених банківською ліцензією, кількість і якість клієнтури, політика банку в області кредитування, участь на фінансових ринках і, нарешті, стан самого ринку банківських ресурсів.

Як ми визначили, інструментом який використовують для керування ресурсним потенціалом є сукупність методик, прийомів і форм, різноманітних засобів акумуляції і мобілізації ресурсів задля досягнення намічених цілей, показників прибутковості, при цьому слідкуючи за тим, щоб існувало оптимальне співвідношення між ризиком і прибутковістю, ліквідністю, достатністю капіталу, котрі виступають фундаментальними факторами при оцінці фінансової стійкості і надійності банку.

Також ми визначили, що завдяки певній сукупності етапів управлінського процесу, під яким розуміється заздалегідь впорядковану і визначену сукупність дій з розміщення і формування ресурсного потенціалу з використанням зазначеного набору методів і інструментів є процесом управління ресурсним потенціалом банку. Цей процес управління ресурсним потенціалом банків потрібен для отримання і створення оптимальної структури, і достатнього масштабу ресурсну базу банків, котра враховувала би всі потрібні змінні.

У другому розділі **«ОЦІНЮВАННЯ ДОСТАТНОСТІ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ»** надано загальну фінансово-економічну характеристику банківської системи України; проаналізовано зобов'язання банків України; проведено коефіцієнтний аналіз щодо ресурсного потенціалу та капітальної стійкості банків.

В даному розділі визначено, що під надійністю банку слід розуміти здатність фінансового інституту чинити опір несприятливим факторам, проте надійність і вірогідність дефолту - поняття різні. Банк, що має високий рівень

надійності, може зіткнутися з сильним впливом негативних і малопередбачуваних чинників, які здатні привести до його банкрутства, в той час як банк з задовільним рейтингом продовжить працювати, оскільки в результаті збігу обставин уникне негативного впливу таких факторів. Також необхідно враховувати політичні ризики.

Рейтинг банків України за капіталом очолив ПриватБанк, маючи хороші показники рентабельності. Як бачимо з великим відривом. Далі розташувалися Райффайзен Аваль, Укрсоцбанк і Альфа-Банк. Підбиваючи підсумок, зазначимо, що під час визначення достатності ресурсного потенціалу банку необхідно враховувати завдання і функції, які він повинен виконувати, із метою забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності банківської системи в умовах глобальних економічних змін. На основі розрахунку показника достатності ресурсного потенціалу банку, який представляє агреговану величину, можна визначити рівень достатності коштів, якими володіє банк на даному інтервалі часу, та спрогнозувати їх потребу на майбутнє, враховуючи специфіку банківської діяльності в умовах глобальних економічних змін. Переконані, що сучасний етап соціально-економічного розвитку України та глобальні зміни світової фінансової системи зумовлюють необхідність активізації діяльності вітчизняних банків щодо забезпечення власного ресурсного потенціалу. Міцний ресурсний потенціал банку дає змогу забезпечити його конкурентоспроможність та ефективне функціонування, сприяє нарощенню та зміцненню економічного потенціалу в цілому.

У 1 півріччі 2018 року кількість працюючих банків скоротилася до 82 фінустанов, у тому числі 38 банків з іноземним капіталом. Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків склала 56%.

За період 2006-2018 рр. активи по банківській системі України в загалом мали тенденцію до збільшення. Так з 2006 по 2018 роки активи збільшились в 3,98 рази – аналізуючи структуру активів банку, спостерігається зростання кредитів та простроченої заборгованості.

Доведено, що світова фінансова криза негативним чином вплинула на якість кредитних портфелів, яка значно знизилася в результаті масового неповернення кредитів як суб'єктами економічної діяльності, так і фізичними особами. Протягом 2017 року обсяг клієнтського кредитного портфелю збільшився на 3,7 % (36,87 млрд. грн.) та станом на 01.01.2018 р. склав 1042,80 млрд. грн. Безпосередньо протягом IV кварталі 2017 року обсяг клієнтського кредитного портфелю збільшився на 4,4% внаслідок відносного зростання вартості валютних кредитів.

Сукупний обсяг зобов'язань українських банків протягом 2017 року зріс на 3,6% до 1172,8 млрд. грн. За період 2008-2018 рр. зобов'язання по усій банківській системі України в загалом мають в абсолютному значенні

тенденцію до збільшення, що свідчить про нарощування ресурсної бази, що викликано збільшенням темпів приросту обсягу залучених коштів від фізичних осіб та суб'єктів економічної діяльності.

Розглянуто сучасні тенденції відносно достатності капіталу банків України та виокремлено декілька ключових аспектів, а саме: у до кризовому періоді вітчизняна банківська система демонструвала прискорені темпи свого розвитку, кількість банків, що мали ліцензію на здійснення банківських операцій постійно збільшувалася, про що свідчать дані офіційної статистики НБУ. Однак, в результаті поглиблення наслідків світової фінансово-економічної кризи, їх кількість дещо скоротилася із 176 одиниць у 2012 р. до 81 одиниці станом на 01.10.2018 р.; обов'язковість розкриття інформації про реальних власників комерційних банків; неоднозначність даних щодо обсягу наявних активів, банківського капіталу та наданими кредитами; низька рентабельність банківського капіталу.

Проаналізовано показники капітальної стійкості банків України. Показник Н1 - Регулятивний капітал в цілому по системі збільшується три роки з 82 442,6 млн.грн. на 01.10.15, до 122 538,1 млн. грн. на 01.10.18, це на 40 095 млн.грн. за три роки, та + 730 млн. грн.. за останній рік. Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу протягом вищезазначеного періоду зростав до 16,10%, але станом на 01.10.18 зменшився на 0,37% і становив 15,73.

Проаналізовано економічні нормативи ліквідності банків України. Показник миттєвої ліквідності мав найбільше значення в 2015 році, а саме 78,73%, за весь аналізований період відбулося збільшення показника на 1,18 %. Норматив поточної ліквідності досягнув максимального значення на кінець 2017 року (на 01.01.2018 р.) – 108,08 %, за весь період відбулося підвищення на 37,89 %; норматив короткострокової ліквідності починаючи з 2013 року залишався майже стабільним. Аналізовані нормативи ліквідності значно перевищують мінімально допустимі значення, встановлені НБУ, що свідчить про надлишкову ліквідність по банківській системі в цілому.

Проаналізовано економічні Показники що характеризують функціональну достатність власного капіталу банку. Показники мультиплікатору капіталу на 01.01.2018 – 11,73(+1,51 за рік), при цьому лише на початок 2014 року цей показник становив 6,63. Коефіцієнт залежності банків від його засновників становить 3,05 на 01.01.2018 року, і за останні чотири роки зріс на 2,095. Коефіцієнт якості власного капіталу – 1,36 станом на 01.01.16, враховуючи що нормативне значення повинно дорівнювати ~1, то цей показник був у нормі, але на 01.01.18 р. становив лише 0,724, що менш норми. Щодо коефіцієнта надійності, то його нормативне значення становить $\geq 5\%$, то найбільш критичне значення зафіксоване у 2016 році – 8,8%, але усе одно у межах норми. На 01.01.18 р. коефіцієнт надійності складає – 17,1%(+2,6%).

Структура операцій рефінансування НБУ постійно змінюється в залежності від стану ліквідності банківської системи. Найбільш пікові періоди надання стабілізаційного кредиту спостерігаються у 2010 році (20,2 %) та 2015 році (12,3 %), що пов'язано зі збільшенням частки проблемних банків.

Розглянувши систему рефінансування банків України, можна зробити висновки про провідну роль НБУ як суб'єкта рефінансування банків. НБУ встановлює зміст системи рефінансування банків (ієрархію, суб'єкти, об'єкти, механізми). Він виступає активним регулюючим ланцюгом банківської системи.

Розглянуто динаміку структури депозитної бази у розрізі валют та строків залучення. Роздрібний клієнтський портфель протягом 2017 р. зменшився на 7,6% та станом на 01.01.2018 складав 403 955 млн грн. Клієнтський портфель суб'єктів господарювання за 2017 рік збільшився на 9,2% та станом на 01.01.2018 складав 403 955 млн грн. Нарощення коштів суб'єктами господарської діяльності відбулося виключно за рахунок збільшення залишків коштів на поточних рахунках. . Строкові вклади складають 430602630 тис. грн. або 46,03% від загальної суми вкладень, а вклади до запитання – 457601886 млн. грн. або 53,97%. Причинами вилучення строкового ресурсу з боку суб'єктів господарської діяльності є економічна та політична нестабільність в державі, що зумовила виникнення фінансових труднощів, а також обмеженість доступу до кредитних ресурсів.

У третьому розділі **«ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ФОРМУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНОЮ БАЗОЮ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ УКРАЇНИ»** досліджено проблеми та шляхи вдосконалення процесу формування ресурсної бази банків, а також стратегічні напрями управління ресурсною базою в банках України.

Сучасні умови ведення банківського бізнесу потребують від менеджменту банків розробку нових та ефективного застосування перевірених часом механізмів до управління ресурсною базою, відповідних захисних заходів для зменшення негативного впливу на потенціал, зважаючи на швидку зміну і нестабільність економічних процесів та необхідність постійної підтримки належного рівня фінансової стійкості банків.

Визначено, що у вузькому розумінні фінансовий механізм управління – це статична єдність певних елементів, що слугують інструментом організації та регулювання економічних процесів та відносин. В широкому розумінні – це динаміка, реальне функціонування всієї статичної єдності елементів.

Доведено, що управління із застосуванням фінансового механізму може досягти необхідного результату лише за поєднання доцільно спрямованого взаємовпливу всіх його елементів. Для цього він повинен відповідати таким вимогам: налаштованість кожного елементу фінансового механізму на виконання властивого йому навантаження; спрямування дії усіх елементів фінансового механізму, для забезпечення інтересів усіх суб'єктів фінансових відносин; взаємозв'язок усіх елементів фінансового механізму різних вертикальних і горизонтальних рівнів; своєчасність реакції елементів фінансового механізму вищого рівня на зміни, що відбуваються під впливом елементів нижчого рівня.

Розглядаючи проблеми та напрямки покращення процесу управління і формування ресурсної бази в банках України, можна зробити висновок, що аналіз ресурсної бази банку, аналіз ринку (як макроекономічних факторів, так і макро-), необхідний постійний моніторинг, та раціональне управління ресурсною базою, при чому не тільки з сторони банків і банківської системи, але і зі сторони уряду і Національного банку України.

В роботі розглянуто, що управління банківськими ресурсами здійснюється на двох рівнях: макроекономічному і мікроекономічному. На макроекономічному рівні управління здійснюють загальнодержавні інститути: Уряд і НБУ. Основними інструментами уряду є: відновлення (вливання) капіталу в окремі банки; стабілізація державних фінансів; зміна фіскальної політики; стримування інфляції; зростання ефективності та обсягів виробництва; зростання доходів населення; залучення кредитів міжнародних фінансових організацій (МФО); посилення захисту прав вкладників; покращення політичної стабільності в країні та ін..

В умовах післякризового відновлення діяльності банків особливої актуальності набувають питання забезпечення банків ресурсами, оптимізації їх структури та здешевлення вартості, раціональне та ефективне вкладення їх у малоризикові та високоефективні проекти, оптимальне збалансування пасивів та активів з метою мінімізації ризиків, створення дієвого механізму очищення банків від “поганих” активів.

Для вдосконалення управління ресурсами в посткризовий період необхідно використовувати наступні кроки: випереджаюче нарощування величини власного капіталу, необхідного для підвищення довіри до банку; посилення відповідальності власників банку за стан його управління; зменшення втрат, держави при масовому банкрутстві банків за чергової кризи; забезпечення довіри з боку клієнтів до банківської установи через інформованість їх про діяльність банку та послуги, комунікації з громадськістю, роз'яснення ситуації та подій; зниження затрат на формування ресурсної бази банку шляхом поступового зменшення депозитної ставки процента, вдосконалення організаційної структури банку, вдосконалення наукової організації праці, підвищення продуктивності праці, скорочення накладних витрат, вдосконалення ціноутворення та ін.; проведення виваженої кредитної політики, збалансованої за темпами і строками з формуванням ресурсної бази; зниження частки проблемних кредитів; формування оптимального складу ресурсів банку відповідно до його потреб та можливостей фінансового ринку; застосування новітніх методів управління ризиками.

Суб'єктом управління виступає менеджмент банку (керівництво, апарат управління, персонал банку), який за допомогою різноманітних форм управлінського впливу здійснює цілеспрямоване функціонування об'єкта

Функціональні підсистеми реалізують фінансові методи управління, застосування яких сприяє досягненню поставлених цілей. Фінансові методи є способом впливу фінансових відносин на господарський процес. До

фінансових методів відносно прогнозування, планування, аналіз, контроль і моніторинг ліквідності банків.

ВИСНОВКИ

Фундаментом функціонування банку як фінансового посередника є його ресурсний потенціал, що об'єктивно індуктується фінансовою системою і економікою в цілому. Іншими словами, необхідним активним елементом банківської діяльності є ресурсна база банку і фактори, її визначальні.

Мобілізація коштів, які забезпечують кредитну та інвестиційну діяльність банків, пов'язана з рішенням подвійного завдання: знайти джерела ресурсів з мінімальною вартістю і забезпечити керовану стійкість балансу. Таким чином, для здійснення своєї діяльності банки повинні мати в своєму розпорядженні певні ресурси. Ресурси комерційних банків - це їх власні капітали і фонди, а також кошти, залучені банками в результаті проведення пасивних операцій і використовуються для активних операцій банків.

Ресурси комерційного банку за способом освіти можна розділити на дві основні групи: власний капітал і залучені кошти. Якщо банку для виконання активних операцій не вистачає власних і залучених ним коштів, він користується позиковими (недепозитними) джерелами.

В Україні особливого значення набуває підвищення ефективності функціонування ринкової інфраструктури, яка вимагає кардинальних якісних перетворень у банківській сфері, а відповідно, реалізації адекватної політики комерційними банками. Особливої актуальності питання фінансової політики оптимізації ресурсної та продуктової політики набувають в сучасних фінансових умовах.

Щодо проведеного аналізу стану банківського сектору України, то можна сказати що банківський сектор України працював в першому півріччі 2018 роки без помітних потрясінь, макроекономічна ситуація була сприятливою завдяки більш високим темпам економічного зростання, відсутності шоків на валютному ринку і подальшого уповільнення інфляції. Про це йдеться в звіті Національного банку України.

Низька захист прав кредиторів залишається ключовим фактором, що стримує розвиток фінансового сектора. Усунення перешкод для ефективної роботи банків з недобросовісними позичальниками сприяло б швидкому відновленню кредитування фізичних осіб і бізнесу.

Для цього, зокрема, необхідно прийняття низки законів, які мінімізують можливості невиконання боржниками своїх зобов'язань. Для більш ефективної роботи фінансового сектора також необхідно прийняти закон "Про валюту" і закон, що змінює стандарти корпоративного управління в державних банках.

Сприятливі макроекономічні тенденції забезпечили стабільну роботу банківського сектора. Банки мають стійке внутрішнє фондування - гривневі кошти зростають більш високими темпами по 15% на рік, кошти клієнтів перевищують 80% загальних зобов'язань сектора. Водночас у матеріалах Національного банку повідомляється, що у II кварталі 2018 р. кошти населення

в комерційних банках України зросли на 17,2 млрд грн (+3,6 %), а кошти бізнесу – на 6,4 млрд грн (+1,6 %). При цьому в структурі банківських зобов'язань триває зростання частки депозитів населення. За II квартал вона збільшилася ще на 0,8 в. п. – до 42,5 %. За II квартал нинішнього року рівень доларизації коштів населення в комерційних банках України скоротився на 2,5 в. п. (до 46,4 %) завдяки припливу гривневих депозитів. У II кварталі 2018 р. обсяги гривневих депозитів населення зросли на 8,7 % у розрахунку квартал до кварталу (кв/кв) і на 21,4 % р/р. Також населення доволі поступово збільшує терміни зберігання своїх коштів на депозитних рахунках. При цьому відсоткові ставки, за якими більшість банків-резидентів України залучає кошти населення на депозитні рахунки, залишається загалом доволі високою.

Це також створює певні ризики ліквідності в разі настання зовнішнього шоку - залучені на внутрішньому ринку ресурси короткі. Банки повинні тримати достатній обсяг високоякісних ліквідних активів, щоб мати можливість повністю виконувати свої зобов'язання навіть в умовах стресових сценаріїв.

Фінансовий результат сектора продовжує поліпшуватися. Зокрема, повідомляється, що в січні – липні поточного року сукупні доходи комерційних банків України становили 108,9 млрд проти 101,6 млрд грн за січень – липень минулого року. Витрати ж комерційних банків України за цей період скоротилися зі 101,8 млрд до 99,1 млрд грн. У результаті за січень – липень 2018 р. українські комерційні банки в цілому отримали сукупний прибуток у обсязі 9,7 млрд проти 223 млн грн збитку за аналогічний період 2017 р. Цьому сприяють високий операційний дохід і істотне зниження відрахувань в резерви. Чистий процентний дохід банків стрімко зростають завдяки істотному зниженню вартості фондування.

Чисті комісійні доходи збільшуються внаслідок відновлення попиту на банківські послуги. Найбільш помітне підвищення операційної ефективності «Приватбанку» - зміна підходів до управління банком дало швидкий і помітний позитивний результат.

Більшість банків завершило формування резервів під непрацюючі кредити, відрахування в резерви різко скоротилися, незважаючи на перехід на правила резервування по концепції "очікуваних збитків" відповідно до стандарту МСФЗ 9. Відрахування в резерви банківського сектора в 2018 році, ймовірно, будуть найнижчими за останнє десятиліття.

Ризик достатності капіталу не змінився. Поточні доходи банків в I та II кварталі 2018 року майже повністю компенсували зниження власного капіталу внаслідок переходу на стандарт МСФЗ 9. Кілька банків отримали додатковий капітал від акціонерів. Залишається кілька невеликих фінансових установ, які знаходяться в зоні ризику за показниками достатності капіталу.

Таким чином, в даний час банківська система України характеризується загостренням конкуренції і посиленням вимог до діяльності банківських інститутів, що визначає необхідність розробки ефективної продуктової, ресурсної та депозитної політики з метою залучення потенційних клієнтів. Найбільшу актуальність в даний час набуває депозитна політика, так як на

даний момент основна маса готівки зосереджена у дрібних вкладників. Тому в сучасних умовах головним «внутрішнім» джерелом ресурсів для вітчизняних фінансових установ традиційно є депозити.

Рівень власного капіталу українських комерційних банків посилює значення залучених через депозитні рахунки коштів при формуванні ресурсної бази банківських інститутів і визначає необхідність реалізації ефективної депозитної політики в системі банківського менеджменту. Депозитна політика повинна бути взаємопов'язана з кредитною політикою і забезпечувати реалізацію останньої. Саме такий підхід на сьогодні може забезпечувати ліквідність, фінансову стійкість і одночасно прибутковість комерційного банку.

Зростання конкуренції на депозитному ринку за умови одночасного зниження відсоткової ставки визначає необхідність для банківських інститутів впровадження якісно нових депозитних інструментів, використання яких забезпечує клієнтам банку можливість їх реалізації в якості фінансових активів при здійсненні кредитних операцій. Надалі це стане передумовою для використання депозитних інструментів на фінансовому ринку.

АНОТАЦІЯ

Мугалімов І.М., «Управління ресурсною базою в банках України»
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Управління банками на фінансовому ринку»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються питання процесу управління і формування ресурсної бази, існуючі механізми та інструменти управління ресурсним потенціалом, та шляхи вирішення проблем пов'язаних з ресурсною базою банків України.

У роботі узагальнено теоретичні підходи до визначення таких понять як: «ресурси», «банківські ресурси», «ресурсний потенціал банків»; обґрунтовано економічну суть ресурсної бази та ресурсного потенціалу; структуровано складові ресурсної бази; проведено аналіз загального фінансово-економічного становища банківського сектору і окремо аналіз зобов'язань; проведено аналіз капітальної стійкості банківської системи України.

Ключові слова: ресурси, банки, капітал, потенціал, зобов'язання.

ANNOTATION

Mugalimov IM, "Managing the Resource Base in Ukrainian Banks"
qualifying work for obtaining an educational master's degree in specialty 072
"Finance, Banking and Insurance" under the master's program "Bank Management in
the Financial Market",
Odessa National University of Economics
Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections.

The paper deals with the issues of the process of management and formation of the resource base, existing mechanisms and tools for managing the resource potential, and ways of solving problems associated with the resource base of Ukrainian banks.

The paper generalizes the theoretical approach to the definition of such concepts as: "resources", "bank resources", "resource potential of banks"; the economic essence of the resource base and resource potential is substantiated; structured components of the resource base; an analysis of the overall financial and economic situation of the banking sector and a separate analysis of liabilities; the analysis of capital stability of the banking system of Ukraine was conducted.

Key words: resources, banks, capital, potential, obligations.